

DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Statsråden

Fylkesmannen i Aust-Agder
Serviceboks 606
4809 Arendal

Deres ref
2008/863 HTK

Vår ref
2009/00722

Dato

Tvedestrand kommune – innsigelse til reguleringsplan for Ulevåg

Vi viser til fylkesmannens ekspedisjon hit 10. februar 2009.

Saken er i henhold til plan- og bygningsloven § 27-2 nr 2 andre pkt oversendt Miljøverndepartementet for avgjørelse. Fylkesmannen i Aust-Agder har innsigelse til planen.

Miljøverndepartementet stadfester ikke reguleringsplanen for Ulevåg. Departementet har lagt vekt på funn av den fredede og sterkt truede sommerfuglarten klippeblåvinge i tilknytning til planområdet, og at området har elementer som kan være avgjørende for klippeblåvingens krav til økologisk funksjonsområde. Det må gjennomføres en kartlegging og utredning av bestanden i Tvedestrand, som grunnlag for ny vurdering av eventuell utbygging i området.

Bakgrunn for saken

Tvedestrand kommune har vedtatt reguleringsplan for Ulevåg, med innsigelse fra Fylkesmannen i Aust-Agder. Innsigelsen gjelder 2 boliger på område B1 og byggegrenselinjen på dette området, avgrensning av byggeområde B3 og avgrensning og plassering for brygeområder (SS2 samt del av SS3 og SS4) og et naustområde N3.

Tvedestrand kommune ønsker å legge til rette for boliger i området, og mener det er en fordel for kommunen at det kommer flere beboere til området. I tillegg legger kommunens plan opp til en større og bedre brygge ved SS3/SS4. Det vises også til at det er et problem med gjengroing, og ordfører uttrykte et ønske om å kultivere området

sammen med grunneier.

Fylkesmannen i Aust-Agder begrunner sin innsigelse til planen med byggegrense til sjøen, som for område B1 kun er 20 meter. Fylkesmannen mener at dette vil virke privatiserende og være til hinder for allmennhetens tilgang til sjøen. Innsigelsen til byggeområde B3 er begrunnet med at for de deler av området som ligger innenfor 100-metersbeltet til sjøen, ligger kollen og fjellryggen som byggeområdet omfatter høyt i terrenget, og en utbygging her vil være eksponert og virke privatiserende. For dette området er klippeblåvingen trukket inn som et tilleggsmoment mot så stor utbygging som kommunen ønsker.

Naustområdet N3 vil være i strid med nasjonale føringer for strandsonen, og vil være med på å øke inntrykket av en nedbygd og privatisert strandsoner.

Begrunnelsen for byggeområdene SS2 og SS3/SS4 er hensynet til ferdsel, landskap og friluftsliv i Ulevågkilen. Området fremstår i dag som lite privatisert, og et småbåtanlegg vil virke negativt inn på allmennhetens ferdsel i området. Det vises også til at brakkvannspollen Ulevågkilen er registrert som svært viktig i Naturbasen. Fylkesmannen mener byggeanleggene må samles, slik at det enten blir byggeanlegg ved SS2 eller SS3.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) har i sin faglige uttalelse til planen anbefalt at innsigelsen tas til følge. De viser til Naturmangfoldlovens § 8 om kunnskapsgrunnlag og § 9 om føre-var-prinsippet, og tilrår å si nei til all bygging slik planen legger opp til. Funn av den sterkt truede sommerfuglarten klippeblåvinge i planområdet i år, samt at planområdet har elementer som er avgjørende for klippeblåvingens krav til habitat, gjør at DN anbefaler at det gjennomføres en kartlegging og utredning av forekomsten. På bakgrunn av en slik kartlegging, vil man så kunne se nærmere på hvor det bør iverksettes tiltak for å sikre og eventuelt restaurere biotoper for klippeblåvinge og hvor det eventuelt kan tillates utbygging. DN viser til at klippeblåvingen i Tvedestrand er en av to lokaliteter i Norge, og det er derfor ekstra viktig at forvaltningen av lokaliteten med omkringliggende arealer vurderes nøye før inngrep tillates.

Fylkesmannen har ingen klar anbefaling i sin oversendelse av saken, men uttrykker at de i hovedsak støtter miljøvernavdelingens synspunkter, særlig at planen ikke i tilstrekkelig grad tar hensyn til nasjonal strandsonerpolitikk.

Befaring i saken ble foretatt 19. juni 2009, med representanter fra Miljøverndepartementet, Direktoratet for naturforvaltning, Fylkesmannen i Aust-Agder, Tvedestrand kommune, SABIMA, og representanter fra grunneiere til stede.

Miljøverndepartementets vurderinger

Saken gjelder utbygging av boliger, brygger og naust ved Ulevågkilen i Tvedestrand kommune. Sommerfuglarten klippeblåvinge er observert i området, dette fremgår av notat fra SABIMA og Norsk Entomologisk forening datert 14. mars 2008.

Det er et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder, jf. den nye naturmangfoldloven § 5, første ledd.

Bestanden av klippeblåvinge er gått kraftig tilbake og er klassifisert som sterkt truet(EN) på Norsk rødliste 2006. Den kritiske situasjonen for bestanden har ført til at klippeblåvingen ble varig fredet ved vedtak 6. februar 2008, jf. forskrift 21. desember 2001 nr 1525 om fredning av truede arter. Det er også vedtatt å utarbeide en handlingsplan for arten. Høring av denne planen vil trolig skje i løpet av høsten 2009.

Miljøvernmyndighetene har satt i gang kartlegging av forekomstene i Norge i 2008 og 2009. Arten ble som en del av kartleggingen gjenfunnet i Tvedestrand i 2009, etter å ha vært ansett som lokalt utryddet. Historisk er det registrert 16 forekomster i Norge.

Miljøverndepartementet ser klart Tvedestrand kommunes behov og ønsker for flere boenheter i området. Departementet mener likevel at selv om det ikke er gjort bekreftede funn av klippeblåvinge i selve planområdet, kan det ikke bygges ut før ytterligere kunnskap er innhentet om arten. Departementet støtter her DN sin uttalelse i saken.

Naturmangfoldloven §§ 8, 9 viser til behovet for kunnskapsgrunnlag og vektlegging av føre-var-prinsippet ved offentlige beslutninger. Med bakgrunn i disse bestemmelsene og hensynet til klippeblåvingen i området, mener Miljøverndepartementet det må gjennomføres en kartlegging og utredning av det aktuelle økologiske funksjonsområdet, samt gjennomføres en innledende studie av klippeblåvingens forekomst i Tvedestrand, før utbygging kan skje. Av hensyn til partene i saken, mener departementet i likhet med DN at kartlegging må skje i løpet av 2010. Ut fra resultatene, mener departementet det må tas nærmere stilling til hvor det bør settes i gang tiltak for sikring av klippeblåvingens økologiske funksjonsområder, samt hvor det ikke bør settes i gang bygging.

Dersom kartleggingen tilsier at det kan bygges ut i området, må det vedtas en ny reguleringsplan for området. Boligene må tilpasses terrenget på en best mulig måte slik at de ikke blir liggende eksponert i terrenget, og ellers være i tråd med nasjonale føringer for strandsonen.

Vedtak

Miljøverndepartementet stadfester ikke Tvedestrand kommunes vedtak av 16. desember 2008. Innsigelsen fra fylkesmannen er tatt til følge.

Kommunen er orientert om departementets vedtak ved kopi av dette brevet.

Med hilsen

Erik Solheim

Kopi:

Tvedestrand kommune

Direktoratet for naturforvaltning

Aust-Agder fylkeskommune

Kåre Ulevåg, Ulevåg, 4900 Tvedestrand

SABIMA, Kr. Augustgate 7A, Pb. 6784 St. Olavs plass, 0130 Oslo